

Let op

Luister.
Dit is een verhaal over een halfreus.

Ze is niet wie je misschien denkt dat ze is.

(Maar wie is dat nou wel?)

De halfreus woonde in een scheef, zelfgebouwd huisje helemaal aan de rand van het dorp. Ze hield van bakken en tuinieren en de sterren tellen. Zoals alle halfreuzen was ook deze halfreus best groot. Een redelijk lange volwassene zou zijn nek moeten strekken en met ietwat toegeknepen ogen omhoog moeten turen om haar gedag te zeggen. Ze had voeten zo groot als een landschildpad, handen zo groot als de vleugels van een reiger en een heel breed voorhoofd dat rimpelde en plooidde als ze zich concentreerde. Haar huid leek wel van graniet en haar ogen waren als glanzend opgepoetste muntjes. Haar haar was net prairiegras dat uit haar hoofd omhoogstak en meedeinde als ze bewoog. Het was stug en geel en groen

en soms bloeiden er madeliefjes in, of paardenbloemen, of kronkelde er een klimplant doorheen. Net als alle halfreuzen sprak ook zij niet veel, maar dacht ze des te meer. Ze was welgemanierd en behoedzaam. Haar zware voeten zetten lichte stappen op de grond.

Dit is ook een verhaal over een familie van weeskinderen. Aan het begin van ons verhaal, enkele jaren nadat de halfreus in het dorp was gearriveerd, woonden er vijftien wezen in het weeshuis. Dat waren eigenlijk te veel kinderen voor het weeshuis, maar het lukte ze om rond te komen. Hun namen waren Anthea, Bartleby, Cassandra (die liever Cass genoemd werd), Diede, Elijah, Fortunate, Gratitude, Hiram, Iggy, Justina, Kai, Lily, Maude en de baby's, Nanette en Orpheus. Het waren brave kinderen, deze wezen, heel leergierig en ijverig en vriendelijk. Ze hielden zielsveel van elkaar. Een heleboel meer dan ze van zichzelf hielden.

De halfreus was ook zeer ijverig en vriendelijk en vrijgevig. Ook zij hield meer van anderen dan van zichzelf.

Dat kan natuurlijk een probleem zijn. Zo af en toe.

Maar het kan ook een oplossing vormen.

De draak

Dit is ook een verhaal over een draak. Over hem praat ik niet graag. Ik denk zelfs niet graag aan hem.

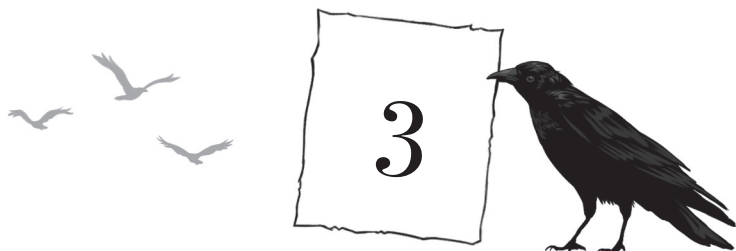
Dat moet ik misschien even uitleggen: het is niet zo dat ik iets naars wil beweren over draken in het algemeen. Het is een afschuwelijke gewoonte om van tevoren al een oordeel over iemand te hebben, of dat nu een halfreus is of een weeskind, of een draak, of nieuwsgierige burens, of onderdirecteuren of mensen met ongebruikelijke manieren. Het is altijd heel belangrijk om iedereen met respect en medeleven te behandelen.

En wat draken betreft, die zijn al even divers in hun aard als alle andere diersoorten. Ikzelf heb meerdere draken met de meest uiteenlopende karakters ontmoet: verlegen, sociaal, lui, kieskeurig, zelfzuchtig, grootmoedig, enthousiast en dapper.

Maar *dé* draak was niets van dit alles. Deze draak was hebbertig, vals en onverschillig. Hij voelde geen wroeging. Hij genoot ervan om overal

waar hij kwam tweedracht te zaaien en venijn te oogsten. Dat zijn grote woorden, dat weet ik. Maar mijn gevoelens over deze draak zijn nu eenmaal heel groots.

Ik zou niets liever willen dan vertellen dat iedereen – mens, draak of welk ander schepsel dan ook – in wezen goedaardig is. Maar dat kan ik niet beweren, omdat het niet in mijn aard ligt leugens te verspreiden. Iedereen begint in wezen goedaardig, zo is mijn ervaring, en bijna iedereen blijft ook grotendeels goedaardig. Maar er zijn er die... nou ja, die ervoor kiezen om kwaadaardige dingen te doen. Niemand weet waarom. En een kleine groep daarvan kiest ervoor om kwaadaardig te blijven. Ik zou willen dat het anders was. Maar het is beter dat je dit nu alvast weet, aan het begin van dit boek. Elk verhaal heeft immers een schurk. En elke schurk heeft een verhaal.

Het dorp

Steenvallei was ooit een fijn dorp.
Dat zei iedereen.

Steenvallei was beroemd om zijn bomen. In het park stonden bomen die voor schaduw zorgden. Langs de wandelpaden stonden bomen in bloei. In alle straten van het dorp stonden fruitbomen met takken die elk jaar weer doorbogen onder het gewicht van de vruchten. Wanneer de tijd en de vruchten rijp waren kon iedereen – burens en vrienden en kennissen van ver, ver hiervandaan – eenvoudig iets plukken en ervan genieten. Mensen vulden hun manden met perziken en dadels, appels en peren, kersen en pruimen, afhankelijk van het seizoen. Hun recepten voor gebak en taartjes en jam werden steeds beter. Ze maakten snoepjes van de vruchten en bewaarden die vlak naast de voordeur om uit te delen aan kinderen die toevallig langskwamen.

De straten van Steenvallei waren echt een lust voor het oog. Mensen

wandelden onder de bloesembomen door, of onder het groene bladerdak vol fruit. Ze namen de tijd en genoten van de schaduw waar hier en daar wat zonlicht doorheen gluurde. Elke avond wasten en schrobden de straatvegers de keien schoon. De lampen, die waren gemaakt van geblazen glas en die liefdevol met de hand werden opgepoetst, glinsterden 's nachts als sterren in het donker. De verkeersborden waren toen nog niet verdwenen, en de kunstwerken ook niet. Niet toen het nog een fijn dorp was.

In die tijd waren de bewoners vaak te vinden op de wandelpaden en het plein, waar ze met elkaar spraken over literatuur of politiek of filosofie of kunst. Alle wegen in het dorp leidden naar de bibliotheek met haar brede ramen, de hoge boekenkasten en de zachte kussens van de banken waar je zo in kon wegzakken en die iedereen verwelkomden. De bibliothecarissen ritselden en schuifelden heen en weer, druk bezig met sorteren en bewaren en terugzetten en mensen tot stilte manen. Zelfs hun 'Ssst!' was gemoedelijk.

Buren werkten samen om soep te koken voor de zieken en koekjes te bakken voor alle scholieren. Ze sloegen onmiddellijk de handen ineen wanneer er een boom op een hek viel, een dak gerepareerd moest worden of iemands moeder haar been had gebroken. De burens zorgden voor elkaar, lang, lang geleden. Toen het nog een fijn dorp was.

Maar toen, op een vreselijke avond, stond de bibliotheek in brand.

De dorpelingen hebben verschillende herinneringen aan deze verschrikkelijke avond. Sommigen hielden vol dat een of andere schurk de brand had gesticht en ze beweerden voetstappen te hebben gehoord die met een boosaardige echo in de richting van de bibliotheek verdwenen en vlak nadat de vlammen uitbraken zich weer snel weghaastten. Anderen zeiden dat ze het geluid van klapwiekende drakenvleugels in de lucht hadden gehoord. Want in die tijd kwamen draken nog veelvuldiger voor

dan nu. En wie houdt er meer van vuur dan een draak? Weer anderen schudden het hoofd en zeiden dat het vuur onvermijdelijk was geweest, dat de constructie van de bibliotheek net een tondeldoos was. Al dat oude hout, die hoeveelheid oud papier, en soms vergat iemand een kaars te doven wanneer hij wegging. Het was een ramp die te verwachten was, zeiden ze somber.

(Als iemand het mij had gevraagd – maar dat deed niemand – dan had ik ze kunnen zeggen dat ze allemaal gelijk hadden. Er was inderdaad een kaars blijven branden. Niet veel later hoorde ik die kwaadaardige voetstappen in het donker naderen. Enkele tellen later, vlak achter de bibliotheek, richtte een draak zich op tot zijn volle lengte en kracht. Zijn schubben glinsterden fel in het donker. Ik zag hem langs de zijkant naar boven klauteren en zijn lange staart om de toren heen wikkelen. Hij grijnsde toen hij zijn kaken opensperde. En dat had ik iedereen kunnen vertellen als ze het me hadden gevraagd. Maar niemand vroeg iets.)

Er was dus onenigheid onder de omwonenden over de oorzaak van de brand, maar als het ging om wat er daarna gebeurde, was iedereen het roepend met elkaar eens: midden in de nacht begonnen de klokken te luiden en iedereen, van de oudste tot de jongste bewoner, kwam haastig uit bed, trok zijn jas over zijn nachtgoed heen aan en stak zijn blote voeten in zijn schoenen. Iedereen rende met emmers in de hand door de donkere straten in de richting van de walmende rookwolken en dat vreselijke vlammenlicht. Het vuur, zo zeggen ze, vlamde op tot hoog boven de bibliotheek en was zo fel dat het pijn deed om ernaar te kijken.

Hitte rolde in enorme golven van het gebouw af en liet de blaadjes van de bomen in de buurt verschrompelen. Als vogels in paniek vlogen boeken met lichtgevende vleugels door de smeltende ramen naar buiten. Ze waren heel even prachtig.

De mensen uit Steenvallei vormden een lange rij en gaven wanhopig emmers door om water op de vlammen te gooien. Maar het haalde niets uit. Het vuur was te krachtig. De houten balken waren te droog. En papier kan niet anders dan branden.

Nog vele jaren lang bleef de uitgebrande bibliotheek daar op die plek tussen het weeshuis en het dorpsplein staan, een ruïne van as en oud metaal en omgevallen, zwartgeblakerde stenen. Niemand kon zich ertoe zetten om het puin te ruimen. Niemand kon het aan om ook maar één steen aan te raken. Als mensen langs de overblijfselen liepen, hielden ze hun adem in.

De kinderen in het weeshuis groeiden op naast de restanten van de bibliotheek. Ze roken de rook en de as. En 's nachts drongen de geesten van oude boeken hun dromen binnen.

Na de brand in de bibliotheek ging ook de school van het dorp in vlammen op. Een tragisch toeval, daar was iedereen het over eens. De dorpsbewoners zochten steun bij elkaar. Niet veel later trof hetzelfde lot ook andere gebouwen: huizen, winkels en andere geliefde plekken. Er was een hele reeks branden in minder dan een jaar tijd. Na het vuur begonnen eerst de fruitbomen en toen ook de bloesembomen en de schaduwbomen af te sterven. Een ziekte, zei men. Misschien wel veroorzaakt door de rook. Of die verzengende hitte. Of gewoon door pure pech. De mensen keken vol verdriet toe hoe de ene boom na de andere het opgaf.

Met de bomen verdween ook de schaduw. Het daglicht in Steenvallei werd witheet en verblindend. De mensen konden er niet zo goed tegen. Ze moesten hun ogen half dichtknijpen om elkaar te kunnen zien en hun gezichten plooiden zich steeds meer en bleven uiteindelijk in een boze uitdrukking staan.

Zonder de bomen waren er ook geen wortels in de aarde die het

regenwater opzogen na een bui. Steenvallei kampte met steeds meer overstromingen die schade aanrichtten in het dorp. Er ontstond uiteindelijk een zinkgat vlak naast het prachtige park waar de kinderen vroeger altijd speelden. Het zinkgat werd groter en slokte het park bijna op. Vanaf dat moment was het er te gevaarlijk om te spelen.

En langzamerhand werd het overal in Steenvallei te gevaarlijk om te spelen. Er was nergens meer schaduw. Er waren geen bomen om in te klimmen. Iedereen in het dorp liep rond met een norse blik. Buren tuurden naar elkaar met gefronste wenkbrauwen en toegeknepen ogen.

Mensen trokken zich steeds meer terug in hun huizen. Ze lieten hun kinderen niet meer vrij over straat dwalen. Ze sloten hun deuren en hielden de luiken voor de ramen dicht. Doordat ze opgesloten en afgesloten waren, dachten ze steeds minder aan hun burens en hielpen ze elkaar ook niet meer. Er was geen soep meer voor de zieken, geen snoep meer voor de kinderen en er waren geen koekjes meer voor de scholieren (wat op zich logisch is, want er was ook geen school meer om naartoe te gaan). Het leek de mensen beter om zich alleen nog met hun eigen zaken bezig te houden.

Dus deden ze dat. Ze gluurden door de luiken naar de lege straten, met een zwaar en bedroefd hart.

Het was ooit zo'n fijn dorp, zeiden ze.

Maar nu niet meer.

De burgemeester

Steenvallei had een burgemeester en iedereen hield van hem. Hoe konden ze ook anders? Hij zag er voortreffelijk uit, met een verblindende, goudblonde haardos en een glimlach die zo schitterde dat mensen hun ogen ervoor moesten afschermen. Hij glinsterde als hij sprak. Hij was zeer goedgesmanierd en leek ook zó verstandig. Als mensen hem opzochten met hun problemen, voelden ze zich daarna weer zo goed dat ze totaal waren vergeten wat hen eigenlijk had dwarsgezet. En dat is toch precies waar een burgemeester voor is?

Mensen herinnerden zich nog de dag dat de burgemeester arriveerde, in de tijd dat Steenvallei nog een gemoedelijk dorp was. Het was bijna sprookjesachtig. Ze herinnerden zich het klikklakkende getik van zijn prachtige laarzen toen hij kalmpjes aan over de keien wandelde, de geweldige mantel die achter hem aan wapperde en de trotse fonkeling in zijn ogen. Elke keer dat hij sprak, voelden ze de opwinding tot diep in hun bot-

ten doordringen. Op marktdag zette hij een kraam op met een bord ervoor waarop stond: WERELDBEROEMDE DRAKENDODER: UW VRAGEN EN BEWONDERING ZIJN WELKOM!

‘Zo, zo,’ merkte de slager op (en met hem de smid en de kleermaker). ‘Wereldberoemd, zegt u? Ik ben onder de indruk!’

‘Wat een geluk voor ons dorp!’ riep de schoenmaker (samen met de apotheker en de politieagente). ‘Wat een geluk dat wij zo’n bewonderenswaardige gast mogen ontvangen!’

Ze konden hun ogen maar niet van de wereldberoemde drakendoder afwenden. Hij maakte een betoverende indruk. Ze trilden elke keer als hij iets zei.

Toevallig werden er in de weken vlak na zijn komst diverse draken in de buurt gezien. En dat bleef zo doorgaan, maand na maand na maand. Wat een gunstige samenloop van omstandigheden dat ze een wereldberoemde drakendoder in het dorp hadden, precies op het moment dat in de naburige bossen een onbekend aantal draken opdook! Elke keer dat de dorpsbewoners de drakendoder triomfantelijk uit het bos zagen komen, hij de draken opnieuw had verjaagd en er geen spoor van hen meer te vinden was, barstten ze uit in een luid gejuich. Ze verkozen hem tot hun burgemeester. Elk jaar weer werd hij herkozen. En elk jaar met een overweldigende meerderheid van stemmen.

Na een poosje werden er steeds minder draken gezien. Enige tijd bleef het bij zo af en toe een draak en uiteindelijk werd er nog maar zelden een gezien. De reputatie van de drakendoder had ze ongetwijfeld afgeschrikt. De dorpingen waren maar wat trots op de knappe, dappere burgemeester met zijn geweldige uitstraling. Nog steeds vertelden ze de bezoekers van hun dorp maar al te graag: ‘Hij heeft een draak verslagen, wist je dat? Hij heeft al zó veel draken gedood!’ En ondertussen werd die uitstraling

van de burgemeester iets offer. Een klein beetje maar. Misschien zou dat steeds een beetje meer zijn geworden.

Maar toen stond de bibliotheek in brand.

En daarna de school.

En de andere gebouwen.

Toen gingen de bomen dood en verdween de schaduw en slokte een zinkgat het park op.

O, wat rekenden ze toen op hun burgemeester. Wat hadden ze hem hard nodig. De burgemeester, zo voelden ze tot in het diepste van hun boten, zou hun problemen wel oplossen. De wereld was in rap tempo ineens chaotisch en gevaarlijk en gemeen geworden. De burgemeester zou wel weten wat hij moest doen. 'Ik kan dit herstellen,' beloofde hij. 'Ik ben de enige die hier iets aan kan doen.' Ze drukten hun hand op hun hart als ze hem hoorden praten. Met grote ogen en een starre glimlach draaiden ze hun gezichten naar hun burgemeester toe.

Je zou kunnen zeggen dat de brand in de bibliotheek het beste – zo niet het aller-allerbeste – was wat de burgemeester ooit was overkomen.

Een heel gelukkig toeval.

Het scheve huis

Meer dan een jaar nadat de bibliotheek in de as was gelegd, kwam de halfreus aan in Steenvallei. Ze ontdekte een oude boerderij aan de rand van het dorp en besloot daar een tijdje te blijven. Het was een nogal afgezonderd plekje, maar dat vond ze niet erg. Pas enkele jaren nadat ze daar was gaan wonen, merkte iemand in het dorp haar op. Halfreuzen zijn nogal op zichzelf, moet je weten. En verlegen. Ze kondigen hun aanwezigheid niet aan.

Omdat de boerderij onbewoonbaar was, groef de halfreus op de avond dat ze arriveerde een hol in de grond dat net groot genoeg was om helemaal in weg te kruipen. Daar bleef ze zolang de zon scheen. Elke avond kwam ze tevoorschijn, met niets dan het beekje, het gras en de hemel als gezelschap. Ze had maar weinig nodig: overdag een goede bescherming tegen de zon en 's nachts een fijne plek om te liggen en naar de sterren te kijken.